

DZIENNIK POLSKI

wychodzi codziennie nie wyłączając niedziel i świąt o godzinie 8 rano.

Przedpłata wynosi we Lwowie:

Rocznie 24 koron, — półrocznie 12 kor. — kwartalnie 6 kor. — miesięcznie 2 kor., za przesyłkę do domu dopłaca się 40 halery miesięcznie.
 Z przesyłką pocztową w państwie austriackim całorocznie 30 kor. — półrocznie 15 kor. — kwartalnie 7 kor. 50 hal. — miesięcznie 2 kor. 50 hal.
 Z przesyłką pocztową za granicę do całych Niemiec rocznie 42 marek — kwartalnie 10 marek 50 fenigów — do Francji, Anglii, Włoch i Szwajcarii rocznie 45 frank. 60 cent. — kwartalnie 11 franków 40 cent.
 Biuro Redakcji „Dziennika Polskiego”: plac Marjacki liczza 6 i 7. Telefon Nr. 171.

Rękopisów Redakcja nie zwraca.

Numer „Dziennika” kosztuje we Lwowie 8 hal., na prowincji 10 hal.

Ogłoszenia przyjmują we Lwowie:

Biuro Administracji „Dziennika Polskiego”, plac Marjacki 1. 6 i 7 i wszystkie Biura dziennikowe we Lwowie i na prowincji.
 We Wiedniu: pp. Haasenstein & Vogler, (Otto Maas), M. Dukes, H. Schalek, A. Oppelik's Nach, Rudolf Moosse i J. Danneberg; w Paryżu: C. Adam 88 rue de Varenne.
 Ogłoszenia przyjmują się za opłatą 20 halery od jednego wiersza drobnym drukiem (petit).
 Oponiesienia o służbach, zaręczynach i inne prywatne komunikaty po kronice za jeden wiersz 1 korona. Prywatne korespondencje 24 i nekrologia 40 halery od wiersza.
 Grobne ogłoszenia 3 halery od wiersza. Pomieszczenia i sklepy po 2 hal. od wiersza.
 Reklamy w rubryce „Nadesłane” 60 halery od wiersza.

„DZIENNIK POLSKI”

kosztuje miesięcznie

1 zł. we Lwowie,
1 zł. 25 na prowincji.

A więc kandydują!...

Lwów 12 grudnia.

„Stronnictwo demokratyczne polskie (sic!) postanowiło zaprosić (!) do kandydowania z m. Lwowa do rady państwa: pp. Tad. Romanowicza i dia Tad. Rutowskiego. Ogólne zgromadzenie wyborców, na którym kandydaci stana, odbędzie się w piątek 14 bm.”

Oto krótki, ale niesłychanie wymowny me-saż, ogłoszony przez naczelną organ socjalistów lwowskich: *Słowo polskie*. Wyobraźmy sobie, jaka radość bezbrzeżna zapanowała wczoraj rano od rogatki gródeckiej po lyczakowską i od stryjskiej po żółkiewską, gdy mianowicie „nie-przełiczone” zastępy prenumeratorów i zwolenników tego sławetnego pisma — zwłaszcza w sferach naszego mieszczaństwa — przeczytały w nim powyższe ogłoszenie. Obaj wodzowie „skoncektrowanych” demokratów, dali się uprosić do wystąpienia za swoją kandydaturę w stolicy kraju. Jakż splendor spada na Lwi gród, jak potężnym echem rozlegnie się ta wiadomość po całej Polsce, że nie powiemy Austrii, a nawet Europie! Dobrze bogi widocznie opiekują się jeszcze Lwowem — choć on w swem safandulstwie i zacietrzewieniu antikoncentracyjnym nie zasługuje na to wcale — i natchnęli obu generałów skondektrowanej (sic!) opozycji, aby zechcieli wysłuchać błagów swego stronnictwa i o mandaty lwowskie na turniej poszli. No! i pójdą.

A myśmy to przepowiedzieli, nie dalej jak 14 dni, w artykule wstępnym pod nagłówkiem „Chyłkiem”, wyrażając wtedy nasze zdziwienie, pomiędzy innymi i z tego względu, że tak „wybitne” dwie osobistości polityczne, które przecież tyle sukcesów dla sprawy kraju całego i miasta w kilku latach ostatnich, mają na swem sumieniu... pardon na swem politycznym *conto corrente*, — że tedy tacy dwaj mienarzy dżęgo (sic!) stronnictwa, postanowili — „chyłkiem i takjem”, — jak mawia pewien stary nasz publicysta — sięgnąć w ostatniej chwili po mandaty. Organ obu tych kandydatów nie pi-snął wtedy ani słowa — irytując się zapewne nie mało, że dobrą informacją naszą popuślimy wrażeń tyle „milię” dla miasta niespodzianki. Dzisiaj zaś ten organ — w siedmiu wierszach porannej swej edycji obwieszcza *urbi et orbi* tę długo — choć kiepsko — ukrywają tajemnicę.

Ma przeto Lwów dwóch nowych — jak to mówią z igły — kandydatów z kurji III. Potrzebaż jeszcze rozpisywać się szeroko, że obaj mają wszystkie szanse, aby bezwarunkowo... upaść we Lwowie? Nie wyłączając też ich obu, cały Lwów wie o tem z góry — nie wie tylko, a raczej udaje, że nie wie o tem, garstka ich fałszywych przyjaćiół z *Stowem* na czele, którzy widocznie postawili sobie za cel życia, aby obu swoich szef-redaktorów do rezultatu skompromitować. Złosiwi gotowi nawet zauważyć, że *Słowo Polskie* należą widocznie na ten, aby z pomocą bezprzykładnego pogromu obu tych kandydatów na lwowskim gruncie, raz na zawsze postawić ich po za nawiasem wszelkiej pracy publicznej... Byłoby to istotnie

faryzeuszstwo niesłychane, ale znów nie odbiegłoby zbyt daleko od na wskroś przewrotnej, dwulicowej taktyki tego pisma.

Ale dajmy pokój drwinom, bo to sprawa istotnie dość poważna. Dlaczego *Słowo Polskie* stawia kandydatury pp. Romanowicza i Rutowskiego, nie wiemy — na wszelki jednak sposób nie mogło ono wyrzucić im przykrzejszej usługi, jak wyrzucając się właśnie z tem ogłoszeniem ich kandydaty. Potrzeba bowiem zaprawdę wielkiej... wyrażając się grzecznie odwagi, która niczem już od cynizmu się nie różni, aby to samo pismo, które od dłuższego czasu systematycznie zohydza, najcięższymi obelgami i zarzutami obsypuje całe mieszczaństwo lwowskie, iżby to pismo — powtarzamy — osmie-liło się stawiać na kurje miejską jakiegokolwiek kandydatury! I to w dodatku kandydatyry swych redaktorów!

Jest to coś tak potwornie śmiesznego i niezwykłego, że niemal gubić się można w domysłach, jaka u licha sprężyna działała w tym wypadku! I mimowoli powraca się do przypuszczenia złosiwców, że chyba *Słowo* pragnie obu tych kandydatów uczynić na przyszłość kompletnie niemożliwymi na szerszej arenie publicznej. W takim razie co jak co, — a to gotowo udać się *Stowu* w zupełności.

Ukaz o tajnem nauczaniu.

Rząd carski uczynił nowy krok ku „obrusieniu” Polaków w Królestwie.
 W oficjalnej części *Warszawskiego Dniownika* z dnia 9 b. m. pojawił się datowany jeszcze z 9 czerwca b. r. ukaz carski do senatu rządzącego w sprawie przepisów o tajnem nauczaniu. Przepisy te, wydane jeszcze w roku 1892 dla gubernji litewskich, obecny ukaz rozszerza na Królestwo Polskie.
 „W niestannem dążeniu — czytamy w rzezonym uzakie — do ułatwienia w guberniach Królestwa Polskiego kształcenia młodzieży w duchu państwowym rosyjskim, uznaliśmy za pożyteczne, zaopatrzyć przedstawicieli wyższych władz miejscowych w środki, któreby skuteczniej, niż dotychczas, kładły tamę tajnemu nauczaniu we wspomnianych guberniach.”

Na podstawie przeto ukazu z r. 1892, zastosowanego obecnie do naukowego okręgu warszawskiego, podlegają grzywnie pieniężnej do 300 rubli, względnie aresztowi do 3 miesięcy wszyscy, co urządzają, lub utrzymują jakiegokolwiek szkoły bez pozwolenia, a dalej osoby, które, mając pozwolenie na udzielanie nauk w domach prywatnych, uczą u siebie w domu, dzieci kilku rodzin razem, lub też kilka osób dorosłych naraz. Tym samym karom podlegają także uprawnieni do nauczania profesorowie, lub korepetytorzy, jeżeli się okaże, że udzielali bądź to przedmiotów, nie objętych planem naukowym, bądź używali przy nauczaniu podręczników niezatwierdzonych przez władzę. Winnymi przekroczenia ukazu są również wszyscy, którzy w jakiegokolwiek sposób, a więc opłatą nauczyciela, udzieleniem lokalu, do tarceciem urzędzenia szkoły itp., współdziałają w tajnem nauczaniu.

Obowiązek śledzenia tajnej nauki ciąży zarówno na policji, jak i na dyrektorach i inspektorach szkolnych, którzy w tym wypadku odgrywać mają rolę szpiegów. Mife zadanie rosyjskiego pedagoga! Dyrektor szkoły dowiedziawszy się o wypadku tajnego nauczania, ma natychmiast wdrożyć śledztwo, a jego wynik przedstawić general-gubernatorowi warszawskiemu, który wyznacza karę na winnych. Grzywny będą obracane na zapomogi dla ubogich uczniów szkół okręgu warszawskiego.
 Rozporządzenie to wchodzi w życie z dniem pojawienia się w *Warszawskim Dniowniku*, a więc z dniem 9 grudnia br. Jest ono pogrobowem dzieckiem nieboszczyka ks. Imeryńskiego, a do systemu szpiegostwa w Królestwie wprowadza jeszcze nowy kierunek: szpiegów-pedagogów.

„Galicyjski Słowianin”, vulgo szubrawiec,

o którego artykułach, ogłaszanych w *Pos.-Ztg.*, już donosiliśmy, nie przestaje grasować w tem piśmie, a elukubracje, jakie tam zamieszcza, są już tak niedorzeczne, że trudno zajmować się niemi na serio. Raczej przeto dla charakterystyki pisma, które pragnie uchodzić za tubę rządową w Księstwie, aniżeli dla wartości samych artykułów, rejestrujemy tę nonsensy najętego przez hakatystów pismaka:

W znanych nam już artykułach, „Słowianin galicyjski” dowodził, że Polacy nie wyrzekli się myśli wskrzeszenia dawnego państwa polskiego „od morza do morza” i że ogniskiem tych aspiracji jest „niezależna dziś prawie Galicja”. Kraj ten w dziejach Polski ma odegrać rolę tę samą, jaka przypadała ongi Piemontowi w historii zjednoczenia Włoch.

Co do treści najnowszych, długich, a nudnych wywodów, to powiemy o niej krótko. Tym razem autor napada na dwie rodziny polskie w Galicji: Sapiechów i Badenich, które uważa za przedstawicieli i głównych szermierzy narodowo-polskiej idei państwowej. Z niemijszą zaciekłością rzuca się na „polskiego ministra oświaty”, p. Bobrzyńskiego i oskarża go, że... „gwałtem polszczy niemieckie (?) i ruskie szkoły w Galicji” (!); do szkół tych „sprowadza z upodobaniem polskich profesorów z Prus”, którzy „pragną całą młodzież niemiecką i ruską przerobić na Polaków i głosią z katedry, że jeszcze kiedyś poprowadzą ją do walki za niepodległość Polski!... „Bobrzyński zaprowadził też w szkołach galicyjskich pieśń rewolucyjną: „Jeszcze Polska nie zginieła” (!), jako hymn narodowy!... „Bobrzyński przygotowuje wszystko do przyszłej rewolucji” (!!).

Oczywiście, brednie te powtarza cała prasa niemiecka i korzysta z nich, aby podburzać Niemców przeciw Polakom. Takimi bredniami jednak z pewnością nie zaskądza nikomu, a nawet rząd pruski nie mógłby się na nich opierać bez narażenia się na ogromną kompromitację.

Ale ciekawą jest osobistość autora tych niedorzeczności.
 Kiedy za naszym domysłem większość prasy polskiej poczęła autora szukać w otoczeniu niemieckiego konsulatu we Lwowie, „galicyjski Słowianin” uznał „za stosowne ratować drażliwą sytuację niemieckiego urzędowca i w najnowszym swym liście — odsłonił już przybycie. Oświadcza tedy, że jest „rodowitym, pełnej krwi Słowianinem”, urodzonym i wychowanym w Galicji i dziś jeszcze często przebywającym we Lwowie, a nazywa się Roman Sembratowicz.

Nazwisko to wystarcza...
 P. Roman Sembratowicz nie po raz pierwszy wpływa na widownię, jakkolwiek obecnie zadziwia nas zmianą kierunku swej agitacji. Przypominamy sobie to indywidualium jeszcze z czasu, kiedy, jako akademik we Lwowie, był żarliwym agitatorem moskalofilskim wśród młodzieży ruskiej i uczynił się głośnym podczas brutalnych demonstracji, urządzonych w Wiedniu przeciw moskalofilów sp. metropolice, ks. Sylwestrowi Sembratowiczowi.

Bohater, oburzający księcia własnej swej Cerkwi i kuzyna swego zgniemli jarami — wyniósł się chyłkiem z Lwowa i grasuje obecnie dalej po bruku wiedeńskim raz, jako agitator moskalofilstwa, to znowu — *ut exempla docent* — w charakterze ajenta pruskiej hakaty. On to w dniach ostatnich, na komersie jednego z szowinistyczno-niemieckich lurszenszaltów wiedeńskich (zobacz *Kronikę*) wystąpił z mową, w której przysięgał Niemcom, że jedni tylko Rusini są prawdziwymi ich przyjaćiółmi.

Widocznie poznano się już w Rosji na moralnej wartości p. Sembratowicza, skoro obecnie usługi swe sprzedaje już — hakatystom niemieckim. Polakożercze artykuły swoje

zamieszcza on nietylko w *Posener Ztg.*, ale także w wielu innych dziennikach niemieckich.

Winszujemy *Posener Ztg.* godnego jej tendencji korespondenta! *Schöne Selen finden sich immer...*

Rusini przy robocie. Mikuliczyn 8 grudnia.

W spokojnym naszym, a tak uroczu od natury uposażonym kącie było długo cicho. Walki wyborcze, wojny chińskie — afrykańsko-angielskie etc., ani echem to się nie odbijały, aż w tym roku spokojni dotąd huculi zaczęli „politykować”, umysły się wzburzyły, głowy wódka wyborczą podlane, zaczynają się palić. Mało tu Polaków, bo zaledwie 20 proc. ogólnej ludności i to rozrzuconej, a ci zdają się zawadzać naszym najserdeczniejszym, bo przeciw nim buntują i chcieliby ich stąd wprost wypędzić. Polacy budują rz. kat. kaplicę. Rusini już przypisują nam, że czynimy to im na złość, że to dlatego, by z Huculów „Lachiw zrobity”.

Najwięcej zamieszania zrobiły tu i namiętności podburzyły wybory. Zjawiał się tu zaproszony przez gr. kat. proboszcza kandydat na posła chłop Sandulak i wypowiedział swe credo polityczne, naspikowane śliskimi obietnicami nigdy nie wykonanymi i sensu nie mającymi n. p., że on się wystara, aby podatków nie płacono, aby żołnierze Rusini w wojsku służyli nie lat 3, ale 1 rok, tak jak Lachy.

„Lachy wsio majut — wolał Sandulak — a my nicz, Lacham wilno zajacia strylaty, — a nu, idy ty brate strylaty, zaraz żandarm tebe woźne”. — Dalej twierdził, że wybrany posłem postara się, aby dobra rządowe chłopom rozdawano, bo rząd nie potrzebuje dóbr. — Takie niestworzone rzeczy chłopom obiecywał, w końcu zagroził, żeby innego kandydata nie wybierano, a szczególnie tego, którego Lachy chcą, bo Lachy chcą przywrócić pańszczyznę i będą chłopami orać.

Ta pańszczyzna, to okrutnie huculom w głowę wlała i już jej od dziś się obawiają i na Lachów się odrażają.

Sandulak rozrucił również drukowany wiersz, językiem rosyjskim pisany, a pełny ja du i nienawiści do Polaków.

Z tego, że na wiecu nie było delegata władzy, Sandulak skorzystał i lud spokojny do ostatnich granic podburzył, co może się jeszcze smutnie skończyć.

W kilka dni później odbyły się prawybory na wyborców. Wybrano 3 huculów, 2 żydów i 2 z inteligencji. Wybory odbyły się spokojnie, komisarz bardzo taktownie postępował. Wyborców zeszo się kilkunastu. Partja, podjudzająca na Lachów, niezadowolona, że tylko 3 huculów wybrano i to Rusinów umiarkowanych, ujada w straszny sposób na Lachów.

Dla charakterystyki trzeba dodać, że obaj są Rusini, gdyż polskiego kandydata w tym powiecie nie ma.
 Jak podobne bałamucenie ludu nań oddziaływa i do czego może doprowadzić, to już niestety stwierdzone przez żandarmę, że chlopi się zmagają, aby zbić wójta i sekretarza, ponieważ z Lachami trzymają i nowo obranych wyborców. W mieście rzeczywiście strach wszystkich opanovał — wieczorem na ulicę nikt nie śmie się pokazać, bo czyż wiele huculowi potrzeba? Czy hucul się kogo boi? Wszak powiadają: Kapitaheczuk zabił 4 żydów i nie mu nie było, bo adwokaci obronili, to im nie będzie, jak jakiego Lacha lub żyda poturbują. Czy to nie granie z ogniem — czyż nie lepiej ten naród umoralniać, uczyć, od rozpusty i pijanstwa odwozić, aniżeli przeciw bratniej narodowości podjudzać — szkoda tego ludu piętnego, pełnego poczci — ale zdziżalego w górach i lasach. Lada bredni, lada głupstw on dziś słucha i ślepo wierzy, a niestety nie ma nikogo, ktoby mu dał napój prawdziwej wiedzy i religii i człowieka z niego uczynił.

Z powodu spodziewanych rozruchów, które

wywoluje partja przeciwna, wybranym prawyborcom wysłano do Mikuliczyna kilkunastu żandarmów, którzy dnia 2 bm. aresztowali głównych prowodyrów. To poskutkowało na razie i huculi przycichli. Do Osław, sąsiedniej gminy, wysłano wojsko i aresztowano tam 10 prowodyrów. Bunt i zmaganie huculów postępuje.

Spór o konsula

Stosunki dyplomatyczne pomiędzy Holandją i Portugalią są — acz nie formalnie — zerwane. Posel holenderski opuścił Lisbong i posel portugalski wyjechał z Hagi. Obydwaj wyjechali za urlopami. Furta przeto do nawiazania stosunków otwartą.

Przyczyna waśni pomiędzy obu państwami jest postępowanie konsula holenderskiego, G. Potta w Laurengo-Marquez. P. Pott stał o twarcie po stronie Burów. Drażniło to Anglików, którzy oskarżali go ustawicznie przed władzami portugalskimi, aż wreszcie wymogli na tych ostatnich odebranie Pottowi *exequatur*.

„Exequatur” (niech spełnia — rozumie się czynności konsularne) zowie się pozwolenie, które rząd niezawisłego państwa udziela konsulowi obcego mocarstwa, na sprawowanie czynności w przydzielonym mu okręgu. Prawa międzynarodowe wymagają, by państwa nie odmawiały lub nie cofały „exequatur” obcym konsulom bez istotnie ważnych powodów. W przeciwnym razie państwo, którego konsul nie otrzymał lub stracił „exequatur” bez uzasadnienia, ma prawo zastosować represalia.

Stosownem będzie od tego sporu o konsula przejść do pytania, w jaki sposób i kiedy zrodziła się instytucja obecnych konsułów, nie mająca nie wspólnego z konsulami starożytnymi.

Konsulem, w znaczeniu nowożytnym, zowie się urzędnik, przeznaczony do obrony i czuwania nad interesami handlowymi i komunikacyjnymi. W pewnych, wyjątkowych wypadkach, konsul może spełniać również pewne funkcje sędziowskie, lub dyplomatyczne.

Początki instytucji konsułów w znaczeniu nowożytnym odnajdujemy z chwilą, gdy ludy europejskie zaczęły prowadzić handel międzynarodowy na szerszą skalę. Miasta kupieckie rozmaitych narodów, zakładając faktorie handlowe na obcym terytorjum, wyjednywały dla tychże obronę i przywileje pod postacią własnego sądownictwa i policji, by w ten sposób zabezpieczyć się przed stronnictwością, lub niewyrobieniem prawnem cudzoziemców. To sądownictwo sprawowało osobni urzędnicy, których nazwano konsulami, bo to miano nosili sędziowie pod owe czas (początek wieków średnich) w miastach włoskich i południowo-francuskich.

Podczas wypraw krzyżowych, Zachód Europy zawiązał stosunki z cesarstwem greckim i państwami chrześcijańskimi w Syrii. W ślad za stosunkami politycznymi poszły handlowe, a wraz z nimi zjawiała się i na Wschodzie instytucja konsułów europejskich, która przetrwała upadek państw chrześcijańskich i trwała dalej pod panowaniem półkieżyca.

Obecnie w Europie i w cywilizowanych państwach innych części świata, funkcje konsula niemal wyłącznie mają zakres administracyjny; niemniej przeto znaczenie ich jest przeważne, skutkiem rozgałęzienia stosunków handlowych i zabezpieczenia traktatami przywilejów, związanych z stanowiskiem konsula.

Rozróźniamy dwa rodzaje konsułów: Konsulowie honorowi, dawniej zwani konsulami z wyboru (*consules electi*). Są to zazwyczaj kupcy, wybierani — jak jeszcze dzisiaj w Szwajcarii — przez obywateli danego państwa, zamieszkałych w danym okręgu obcego państwa. Pensji taki konsul nie pobiera, lecz ma prawo do opłat kancelaryjnych, wnoszonych do kasy konsulatu za legitymacje, wizy itd.

Konsulowie zawodowi, to zazwyczaj prawnicy, którzy odbyli praktykę sędziowską i handlową w izbach handlowych. Według rangi roz-

ANNA NEUMANOWA (2)

TAJEMNICA.

SKZIC DO POWIEŚCI.

II.
 Nazajutrz Henryk był jeszcze w łóżku, kiedy do zajmowanego przezeń pokoju w hotelu, wpadł jak wicher przyjaćiel jego i kuzyn Kazimierz.
 — Henciu! pozwól sobie powiedzieć, jesteś idjota nad idjotami...
 — Wiem o tem i mam zaszczyt tobie, serdeczemu przyjaćielowi, powiedzieć z mojej strony, żeś balwan nad balwanami, bo zamiast zasiąść wygodnie w fotelu, rzuciłeś się na krzesło pomiałoś mi nowy krawat, przysiadłeś świeżutką koszulę... istny warjat — no! wysypaj się i gadaj, czego chcesz?
 — Czego chce... i ten się pyta! a to już chyba wyjątkowo idjota! Najładniejsza panna z całego Lwowa kocha się w nim na zabój, a ten, ani me, ani be... ani myśli się oświadczyć. Słuchaj! czyż taki nie śmiały, czy z przepszeniem głupi...
 — Kaziu! żart na bok; wiesz przecież, dlaczego się nie oświadcza, wiesz dobrze co jest jest kłętą mego życia; czyż mogę przykuwać do siebie panienkę młodą, którą kocham, wiążąc ją z sobą na to, aby mnie kiedyś przeklinała, albo plakała po mnie?...

— No! to pocóż bywasz tam idjoto?
 — Pocóż? bo mnie tam ciągnie afekt jak kleszczami (jak mówi Zagłoba), ale już nie będę więcej, wyjeżdżam...
 — Hm... pozwólże sobie powiedzieć, że to wszystko są widma twojej wyobraźni, obłąd przesiadawczy, nie więcej, wszak ten człowiek nie zgłosił się wcale od tego czasu...
 — A nie...
 — Więc zapewne nie żyje, bodajby go tam bońsiaka febra porwała w tym Serajewie, z serca mu tego życie... Nie czytaliśmy nigdzie jego nazwiska?
 — Niestety nie, zapytywałem się przez władze wojskowe, ale mi powiedziano, że wskutek przewlekłej choroby musiał kwitować i leczy się zagranicą; rozposłałem listy do różnych zakładów leczniczych, nadaremnie.
 — Tem lepiej, pal go djabie, musiał zapomnieć, więc puść go w trąbę i żeń się z p. Jadwigą.
 — A jeśli wróci, tak n. p. w sam dzień ślubu?
 — Ee... majaczysz, ot! zbieraj się lepiej, pójdziemy na śniadanko, pomówimy spokojnie, potem wrócisz rzucić się w gałę, kupisz bukiet i hejże! do Jadwisi.

— Więc przecie się żeni, a cóż jego dawne sprawy? mówiono, że ma jakieś obowiązki? — mówiła jedna z serdecznych znajomych Jadwigi, dowiedziawszy się o nowinie.
 Podobno jakiś ślub cywilny z jakąś kucharką, czy coś podobnego — rzekła druga.
 — Ale gdzież tam, wiem z najlepszego źródła, że Henryk miał, czy ma jeszcze romans z meżatką; podobno maż wyjechał do Ameryki, ale każdej chwili powrócić może i zaważwać panieca do odpowiedzialności.
 — Warto by przecież uwiaidomić o tem opiekunów Jadwisi, ona sierota, biedaczka, tak mi na sercu leży jej szczęście..., możeby list napisać, wysłać anonim?
 — Ależ dajcie panie spokój — odezwała się nieśmiało jedna z młodszych pań towarzyszy, — po co psuć młodym szczęście anonimami, p. Henryk niechaj sam za swoją przeszłość odpowiada, co nam do tego.
 — O! przepraszaam pania, obowiązek nakazuje uprzedzić rodzinę, z kim ma do czynienia, już ja bym za takiego człowieka mojej Wandzi nie wydała...
 — Ani ja mojej Hali, nie cierpię anonimów, ale w takich razach...
 Posypały się więc anonimy i tajemnicze ostrzeżenia: jedne donosiły o domniemywanym ślubie cywilnym, o rodzinie złożonej z sześciorga dzieci, inne o romansach z dwiema meżatkami, słowem ograbiono Henryka z czci i wiary. Jadwiga uśmieła się serdecznie z niektórych

listów, nad innymi popłakała trochę, ale nie zawahała się ani na chwilę w zaufaniu swem do Henryka. Opiekunowie jej, radzi pozbyć się nie mającej pupilki, nie sprzeciwiali się też wcale jej małżeństwu.
 * * *
 W dniu wesela w kościele katedralnym lwowskim zebrali się tłumy ciekawych. Rozmowy i szepoty nie ustawały.
 — Widziałas pannę młodą? Ładna?
 — Ot tak, dosyć ładna, tylko welon ma za nisko upięty.
 — I suknia źle zrobiona.
 — A pan młody?
 — Śliczny meżczyzna, tylko jakiś smutny, kwaśny, nie będzie tam szczęścia.
 — Ta czemu by i nie było, pieniędzy mają, u biednych to co innego...
 Opodal dwaj wojskowi rozmawiali po cichu:
 — Odwaga z jego strony rzadka.
 — Winszuję, żenić się, gdy ktoś może jutra nie doczeka.
 — To ta awantura jeszcze nie załatwiona? Czy Wilhelm D**... powrócił?
 — Nie jeszcze, ale każdej chwili powrócić może i zażądać dotrzymania słowa.
 — Tem lepiej, zastanie może ciepłą młodą wdówkę do pocieszenia.
 Rozległa się pieśń potężna: „Veni Creator”, dreszcz przeszedł przez tłum zebrany, rozmowy ucichły, tylko jedwabie szleszcza tu i ówdzie wśród drużyny, żar spojrzeń i woń kwia-

tów upaja zmysły, drgają w powietrzu fale uczuć i blasków, rozbudzone hymnem weselnym.
 „Veni Creator!” przybądź duchu Stwórcu! cud miłości i życia zbudź w piersiach młodych! Technienie Twoje, technienie co porusza światy i kłosa zbóż złoci, niech napelní ich serca i zadrga w ich duszach złączonych. Zejdz do nich Stwórcu! „Veni Creator!”
 Młoda para powtarza przysięgę, od słów tych chłód jakiś dziwny wionie na marmurowe posągi kościoła i kładzie się na sercach powaga i smutkiem i ze światel gorejących ciężkimi, stęgałami opada łzami „Veni Creator!”
 Odeszli od ołtarza, Henryk blady był i wzruszony, Jadwiga poważna i spokojna z zaufaniem i miłością spoglądała na meża. Kolo jednego z filarów stał młody meżczyzna w mundurze strzelców. Spojrzał badawczo na Henryka i pochylił się nad przechodzącym szepnął dobitnie: „Przypominam 18 marca”.
 Henryk drgnął silnie, a kurcz bolu przemknął po jego wyrazistej twarzy; Jadwiga doślyszala również tajemnicze słowa i pomyślała, czy też mają one coś wspólnego z jej przeszłością i z jego szczęściem, tem szczęściem, nad którym ona odtąd czuwać będzie. Zapyta kiedyś meża o jego znaczenie, on jej powie teraz wszystko, bo ją kocha — tak! on ją kocha, należy już do niej — cóż więc świat cały obchodzić ją dziś może!

(Ciąg dalszy nastąpi)

Na Boże Drzewko! Cukry, figurki z marcepanu i czekolady. — Ozdoby, świecidełka, lichtarzyki i świeczki. **Na Gwiazdkę!** Kasetki z perfumami od 1 zł. do 8 zł. Karafki z wodą kolońską od 1 zł. 10 ct. Wysyłka odwrotnie.

DROGUERJA LANGA i PILARSKIEGO Lwów, ulica Akademicka 13

Wzrosty i konsulów generalnych, konsulów i wicekonsulów. Konsulowie generalni gdzieniegdzie mają prawo kontroli nad konsulami danego okręgu.

Archiwa konsularne korzystają zacyzyczać — choć nie wszędzie — z przywileju eksterytorjalności.

A. N.

KRONIKA.

Djarjusz lwowski.

Czwartek 13 grudnia.

Powszechny wykład uniwersytecki. W zakładzie fizjologicznym (Piekarska 52) godz. 7 wieczorem, prof. dr. A. Beck: „O mięśniach i nerwach“.

Teatr miejski: „Faust“, opera. Początek o godzinie 7 wieczorem.

Kalendarz.

Czwartek (13): Lucji i Otylii. Wschód słońca o godzinie 7 minut 49, zachód o godzinie 3 min 59.

Z koleji państwowych. Minister kolei uwolnił inspektora Adolfa Brücknera, na jego własne żądanie, od obowiązków naczelnika oddziału dla służby warsztatowej i maszynowej w dyrekcji krakowskiej.

Dalej przemił minister starszego komisarza budownictwa Maurycego Loebensteina, z kierownictwa budowy Lwów I do dyrekcji stanisławowskiej; komisarzy budownictwa Józefa Goldenberga i Abrahama Sauberga z kierownictwa budowy Lwów I do kierownictwa budowy Lwów II; starszego rewidenta Antoniego Bogdanowicza z kierownictwa budowy w Karłubadzie do dyrekcji w Stanisławowie, rewidenta Lejbe Sandiga z dyrekcji we Lwowie do dyrekcji w Wiedniu. Nakoniec uwolnił minister kolei sekretarza ministerjalnego w ministerstwie kolei żelaznych, Stefana hr. Romera, od obowiązków komisarza rządowego dla Towarzystwa akcyjnego wschodnio-galicyskiej kolei lokalnych, sekretarza zaś ministerjalnego w tem ministerstwie, Alfreda Ressiga, od obowiązków zastępcy komisarza rządowego dla tegoż towarzystwa.

W żalobnym nabożeństwie, które się odbyło wczoraj w kościele OO. Bernardynów, za dusze śp. Stanisława Szczepanowskiego i Kazimierza Odrzywelskiego, śpiewy żałobne wykonał chór męski teatru miejskiego pod kierunkiem reżysera p. Adolfa Kicmana; partje solowe, z akompaniamentem orkiestry i organu, na którym grał p. Henryk Jarecki, wykonali pp. Rusakowska, Jeromin, Drzewiecki i b. primadonna oper niemieckich p. Malinowska. Kościół był przepelniony publicznością, słuchającą z poświęceniem zakomic wykonanych śpiewów.

Imatrykulacja nowozapisanych uczniów na uniwersytet lwowski, odbędzie się w sobotę przedpołudniem w auli uniwersyteckiej.

Z uniwersytetu. Pp. Otton Fryderyk Loeny, rodem z Niska i Maksymilian Jerzy Tschapka, rodem z Krakowa, otrzymali na Uniwersytecie Jagiellońskim stopień doktorów wszech nauk lekarskich.

Z Politechniki. P. Zygmunt Marynowski, rodem z Tarnowa, złożył drugi egzamin państwowy na wydziale inżynierji w politechnice lwowskiej.

Adres dziękczynny. Stowarzyszenie pocztmistrzów i ekspedytorów, uchwalilo na walnym zgromadzeniu w październiku rb. wyrazić pisemne podziękowanie radcy, p. Choledekiemu, z powodu przeprowadzonej reorganizacji poczty prywatnych. W wykonaniu tej uchwały, zjawił się onegdaj in corpore wydział stowarzyszenia z prezesem, p. Kowalewskim, na czele, w biurze p. Choledeckiego i wręczył mu osobnie wykonany adres dziękczynny. Następnie udala się deputacja do em. pocztmistrza, p. Arciszewskiego i wręczyła mu, jako założycielowi towarzystwa, dyplom honorowego członka.

Bacność z recepcjami. Pan Józef Okolowicz, kupiec i wydawca pisma „Prawda“ w Kurtybie w Brzylji, przyjechał dnia 9 bm. do Lwowa na krótki pobyt i zostawił w garderobie kolejowej trzy pakunki z rzeczami. Kiedy się na drugi dzień z recepcją zjawił u garderobianej, okazało się, że już ktoś na ten sam numer pakunki jego odebrał. Zbiegła mu żona. Jakób Z. służący rady powiatowej, donosił policji, że żona jego Anna, blondyna przystojna, zabrawszy mu rzeczy, zbiegła ze Lwowa. Z nie żada ukarania małżonki, lecz tylko jej wysledzenia i sprowadzenia. Zdjaje się, że ją sam ukarać...

Dziurka od klucza? Złodziejce lwowscy doszli już do takiej perfekcji, że potrafią kraść, nie otwierając wcale drzwi. Wczoraj np. skradziono p. Wasylowi Nahirnemu z mieszkania przy ul. Kopernika 12 psalto, wartości 100 koron, tak sprytnie, że drzwi wcale nie zostawiono otwartych.

Trzy przejechania. Dnia onegdajszego były aż trzy wypadki przejechania skutkiem nieostrożnej jazdy. Dwa wypadki skończyły się tylko na potrąceniu przechodniów; ciężko natomiast skaleczoną została Zofia Czerwińska, która na pl. Marjackim rano o g. 10 obalił rozwozić mleka ze Sichowa, Wolf Honig.

„Bokser“ — ale lwowski. Dozorca domu przy ul. Piekarskiej 1. 40 napadł wczoraj rano sługę miejskiego, Wawrzyńca Langa i pokaleczył go bokserem po twarzy i ręce. Powód rozjuszenia stróża niewiadomy; prawdopodobnie pokłócili się obaj o porządku około kamienicy.

Samobójstwo. Przedstawiciel Japonji na wystawie paryskiej, sekretarz ambasady, Sakai, rzucił się z trzeciego piętra pałacu luksemburskiego na bruk i poniósł śmierć na miejscu. Miał lat 35. Za kilka dni miał odjechać do Yokohamy.

Nieszczęśliwy wypadek. W mlynie wodnym właściciela dóbr p. Łazarza Passakasa w Witelówce, został pochwycony przez pasy, zamieszkały w Wawliwie wieśniak, Stefan Halyk i zupełnie zmiażdżony. Nieszczęśliwego wyciągnęto już jako trupa.

Morderstwo. W Besce, w komitacie Zela, zamordował zamożny gospodarz Józef Biró, parobka swego Jerzego Kosa, bijąc go kijem tak długo, aż ten pod razami ducha wyzionął. Mordercę uwięziono.

Skradzione perły. W jednym z hoteli berlińskich skradziono onegdaj naszyjnik z perel i brylantów wartości 40.000 marek. — O kradzież jest podejrzanym pewien 35-letni mężczyzna, jak się zdaje — Włoch.

Zarząd powszechnych wykładów uniwersyteckich, podaje do wiadomości, że dr. B. Gubrynowicz, ostatni wykład „O Henryku Sienkiewiczu“ („Kryzacy“), wypowie zamiast we czwartek, 13 grudnia, dopiero w sobotę, 15 grudnia o godzinie 7 w sali gimnastycznej szkoły im. Mickiewicza.

Ze sfer aptekarskich. Staraniem i nakładem p. Emila Jezierskiego, mag. farm. we Lwowie, wyszedł i sformaty farmaceutów w królestwie Galicji wraz z Wielkim Księstwem Krakowskim Wydawcy powyższej broszury, zdaniem naszym,

tylko podziękować należy, że podjąwszy się tak żmudnej pracy, pomimo napotykaných trudności, doprowadził ją do skutku. Broszura ta, wykazująca w porządku chronologicznym bardzo liczny zastęp farmaceutów, jest bardzo na czasie, wobec wielu obecnie powstać mających nowych aptek w kraju, gdyż daje dotyczącym władzom pewien przegląd, o ile który z podających się o koncesję, ma prawo pierwszeństwa przed innymi kandydatami. Nam zaś mimowoli nasuwa się pytanie, kiedy otrzyma koncesję, chociażby na najlichszą aptekę na wsi, kandydat opatrzonej w szematyzmie liczbą porządkową 408, względnie 456.

Nadzwyczajne pociągi. Ze względu na większy ruch osobowy z powodu zbliżających się świąt Bożego narodzenia i w celu umożliwienia dogodniejszej jazdy P. T. podróznym, kursować będą dnia 22 i 23 bm. między Lwowem a Krakowem nadzwyczajne pociągi osobowe, i tak: Dnia 22 i 23 bm. pociąg pospieszny nr. 8 odchodzi z Lwowa o godzinie 2 minut 30 po południu, a przychodzący do Krakowa o godzinie 9 minut 20 wieczór, dnia 22 bm. pociąg osobowy nr. 31 odchodzi z Krakowa o godzinie 10 minut 35 wieczór, a przychodzący do Lwowa dnia 23 bm. o godzinie 7 minut 55 rano. Pociąg pospieszny nr. 8 zatrzyma się w stacjach: Grodku, Sądownej Wiszni, Mościskach, Przemysłu, Jarosławiu, Przeworsku, Łańcucie, Rzeszowie, Sedziszowie, Dębicy, Tarnowie, Slotwinie, Bochni i Podgórzu-Plaszowie; pociąg zaś osobowy nr. 31 we wszystkich stacjach z wyjątkiem Woli rządzińskiej i Rodatycy. Pociąg pospieszny nr. 8 łączy się w Krakowie z pociągiem pospiesznym kolei północnej nr. 4 do Wiednia.

Ze świąta nędzy. Rzecz dzieje się w biurze inspekcji policyjnej. Jawni się indywidualnie, wyędz niale, w butach, z których palce wyglądają ciekawie na świat Boży, koszułi zaś ten nędzarz nie ma na sobie wcale. Indywiduum to trzęsie się, nieg z trwogi, lecz z zimna, przejmującego jego członki i na pół cicho mówi do agenta, schyłego nad raportem przy stoliku: — Przyszedłem się zameldować... — Nazywasz się? — pyta ajnt. — Czuczwała — odpowiada nędzarz. Znowu pytanie: — Coś zrobił? — Ucieklem zandarmowi. — Uciekleś? Opowiadaj, jak to było? — Czuczwała, (notowany już złoździej), opowiada, co następuje: Mieszkał na Pasiekach, a mam brata w Zubrzy. Poszedłem do niego, wylałem kawał ściany od komory i skradłem stamtąd spodnie i koszulę. Ktoś nadszedł — ucieklem. Biegąc drogą przez wies, natknąłem się na zandarma, idącego właśnie patrolom. Zatrzymwał mnie, ale go trąciłem, aż się przewrócił, a ja ucieklem do miasta. Tu sprzedałem skradzione rzeczy za 40 centów. — Gdzie sprzedał, — na opalkach, czy w sklepie? — pyta ajnt. — Chwila wahania, wreszcie odpowiada Czuczwała niepewnym głosem: Jedno „na opalkach“, drugie w sklepie na ul. Smoczej. — A możesz jutro rano pokazać, komuś sprzedał? — Mogę — szepta Czuczwała. Protokół spisany i Czuczwała, widocznie zadowolony z takiego obrotu rzeczy, idzie do przedpokoju do „ordynansa“. — Po jego odejściu powiada ajnt do piszącego niniejszy obrazek: Niech mi pan wierz, że nie ma ani słowa prawdy w tem, co Czuczwała powiedział. — ??? — Panie laskawy, złoździej, mający cztery szóstki w kieszeni, nie przyjdzie się mellować. — Jakż ma więc interes w tem, że się sam oddaje w ręce policji — pytam. — Jaki? — odpowiada mi ajnt — zanim się sprawa wyjaśni, posiedzi parę dni, będzie miał gdzie spać przynajmniej i miskę lichej, ale ciepłej strawy za darmo...

Jubileusz Sienkiewicza w Petersburgu. Nowości donoszą, że Polacy w Petersburgu czynią przygotowania do uroczystego obchodu jubileuszu Sienkiewicza. Między innymi będzie urządzony wielki wieczór muzyczny-dramatyczny w jednej z wielkich sal Petersburga.

Ludność Poznania. Według spisu z dnia 1 grudnia było: w dawniejszym mieście 35.474 osób płci męskiej, 37.765 żeńskiej, razem 73.239, a mieszkających 68.974 osób cywilnych, 4265 wojskowych. W dawniejszych przedmieściach 16.128 osób płci męskiej, 13.407 żeńskiej, raz m 29.535 osób, a mieszkających 25.493 cywilnych, 4.042 wojskowych. Razem liczy „wielki Poznań“ 116.151 osób, 100.291 cywilnych, 6.860 wojskowych. W roku 1.895 było 102.774, w tem 8.307 wojska.

Na łożu śmierci. Danz. Allg. Ztg. donosi, iż jeden z chojnickich adwokatów otrzymał z Ameryki list, w którym mu donoszą, iż pewien człowiek wyznał na łożu śmierci, że był pomocnym swego czasu żydom przy dokonaniu zbrodni w Skurcu z. wysokim wynagrodzeniem, poczem go żydzi wysłali do Ameryki.

Droga żelazna tomaszowska. Gazeta lwowska zapewnia, że ponowne zabiegi założyciela drogi żel. tomaszowskiej, w przedmiocie zrealizowania pożyczki obligacyjnej w Paryżu, Brukseli i Amsterdamie, nie doprowadziły do pożądanego rezultatu.

Z kraju.

Kraków. Dnia 8 bm. odbyła się tu w auli szkoły wydziałowej uroczystość 40-letniego jubileuszu pracy zawodowej p. Józefa Balcerzyka, kierownika szkoły ludowej im. Dietla. Z okazji tej koledy jubilat złożył mu serdeczne życzenia.

Budzanów. Dnia 5 bm. urządził komitet kasynowy ku czci Mickiewicza, wieczorek muzyczny-wokalny na dochód ubogiej dziatwy szkolnej. Program uroczajony, zajął żywo licznie zebranych gości, którzy w obszernej sali magistratu ledwie się pomieścili. Było wielu mieszczan i kilku włościan. Liczny zastęp nauczycieli z p. Szefferem, inspektorem, którzy odbywali w Budzanowie konferencję, usłiwili wieczorek swą obecnością.

Drohobycz. Staraniem stow. „Gwiazdy“ odbyło się 4 bm. żalobne nabożeństwo za poległych w walce narodowej 1831 r. Tygodnik samborsko-drohobyccki ubolewa na tem, że inteligencja miejscowa, oraz „Sokoł“ nie jawili się wcale.

Dnia 2 bm. żona tułuskiego reżnika, Hersza Weingartena, powiła troje dzieci (chłopców). Jedno zaraz zmarło, a dwoje zdrowe i żyć będą.

Nowy Sącz. Uwięziono tu podurzędnika kolejowego Ferdynanda Gungolskiego i jego żonę pod zarzutem uduszenia 25-letniej córki Modesty. Komisja sądowno-lekarska przeprowadziła sekcję zwłok denatki, a lekarze orzekli, że śmierć nastąpiła wskutek uduszenia. Na tej podstawie osadzono Gungolskiego, ojca i jego żonę, macochę s. p. Modesty, w więzieniu.

Do dzisiejszego numeru dołączamy 14 arkusz zajmującej powieści Hektora Malota „Miościciel“.

Humorystyczny kalendarz „Smigusa“ na r. 1901, ozdobiony kolorowymi ilustracjami,

a odznaczający się bogatą częścią literacką, oraz wyczerpującym działem informacyjnym — mogą nabywać pnumeratorowie „Dziennika Polskiego“ po wyjątkowo niższej cenie 35 ct. (70 hal.) (wraz z przesyłką pocztową). Kieszonkowy kalendarzyk „Smigusa“ 15 ct. (30 hal.)

* Dokładny plan miejsc w nowym teatrze wraz z podaniem cen, sprzedaje Administracja Dziennika Polskiego. Egzemplarz 10 hal.

Colosseum Thorna. Codziennie wielkie przedstawienie W niedziele i święta dwa przedstawienia. Co piątku High-life. Sensacyjny program, przewyższający wszystkie dotychczasowe. Alaski tresowane fokki, lwy morskie i koń morski. Freres Durwalb, gimnastyki na 5 rekach. Hermanas Aquilera, hiszpańskie taneczki. The 3 Froods, elektryczna muzykalna kufnia. Fred & Rick, komiczny akt ekscytryczny. Ella Myra, subretka. Tyrolskie dzieci cudowne, tercet. Ried, ze swojemi automatycznymi lalkami. Charles, Beata and Little Hernance, transformacyjna scena żonglerów. — Bilety wczesniej 5 do nabywa w biurze dzienników p. Plohna, ulica Karola Ludwika 1. 9.

* O ks. Mikolaju czarnogórskim, jako poecie, mówię gdzie prof. dr. Jan Leciejewski na miejscowym zebraniu nauk-węz. Towarzystwa lud-znawczego, które się odbyło dziś w czwartek dnia 13 t. m. w sali uniw. bolanicznego na uniwersytecie (I piętro), o godzinie 6 wieczorem. Wstęp wolny dla członków i wprowadzonych gości.

* Z Kasyna miejskiego. W piątek 14 i w sobotę dnia 15 b. m. o godzinie 7 wieczorem przedstawienie autorskie.

* W Czytelnicy dla kobiet (ulica Habergo 1. 11) wygłosi p. Juljus Tenner w sobotę dnia 15 b. m. o godzinie 6 wieczorem najnowszy poemat Jana Kasprowicza: „Wielki fidei, Wielki Święty“.

Elity wstępu na I posiedzenie sejmowe (gnach sejmowy I piętro) d. śc. można w p. niedziel 17 bm. od godzin 11 do 1 w południe, na dalsze zaś posiedzenia zawsze między godziną 6 a 7 wieczorem w dniach poprzedzających każde posiedzenie.

Zmarli: z Siemostkich hr. Lewartowska, b. właścicielka dóbr, zmarła we Lwowie. Jan Klissa, nadstrażnik akcyzy miejskiej, zmarł w Krakowie w 63 r. życia.

Notatki literackie i artystyczne.

Repertuar teatru miejskiego we Lwowie. Jutro w piątek „Pan Goldhah“, komedia w 3 aktach Al. hr. Fredry (ojca) z p. Feldmanem w roli tytułowej.

Loteria Matejkowska. W uzupełnieniu komunikatu kancelarji Domu Matejki, który umieszciliśmy wczoraj, donosimy, że ciągnięcie loterii Matejkowskiej odbędzie się w poniedziałek, dnia 31 grudnia rb. o godzinie 11 przedpołudniem w sali Grunwaldu w Sukiennicach. Za bilet wstępu będą służyły losy pomienionej loterii

Drugi koncert gal. Towarzystwa muzycznego, odbędzie się w środe, 19 grudnia o godzinie 7 1/2 w sali Domu narodnego.

P. Irena Bohossówna, ulubienica lwowskiej publiczności, może wkrótce już będzie zbierać laury pod włoskim niebem. Oto, co pisze sławny krytyk włoski Romeo Carugati w dzienniku „Secolo“: Poznałem dziś w salach jednej z naszych primadonn, uroczą Polkę, jasną blondynkę o oczach niezwykle pięknych. To było moje pierwsze wrażenie, które spotegowane zostało, gdy pna Irena Bohoss wna (tak się bowiem nazywa), zaczęła śpiewać, gdy usłyszałem z „Manon“ Massenetta i „Boheme“ Pucciniego, odpiewane głosem dziwnie pięknym, rzeźnym, a tak do duszy przemawiającym, że zmuszony byłem ukryć swoją zwykłą rubasznosć i wyrazić tej pięknej Polce moje zadowolenie. Co jednak najwięcej mnie zdziwiło, to niezwykle piękna wymowa włoska tej artystki w śpiewie, której tak zbywa francuskim artystom na naszej scenie. Nie wątpię, że nasi „przedsiębiorcy“ teatralni będą chcieli usłyszeć p. Bohossównę i spoździem się również, że ona uzyska „scriture“ (kontrakt).

Tyle pisze włoski krytyk, o którym nasze primadonny mówią, że to bicz na wszystkich śpiewaków i śpiewaczki. Co do panny Ireny, donoszą nam zarazem, iż otrzymała zaproszenie na gościnne występy w teatrze Sonzognego „Lirico“ w marcu p. r. Szakoda, że nie we Lwowie.

Tłó wyborcze V. kurji. Pogryźliśmy się kompletnie w wyborach. I jest to nawet bardzo pięknie z naszej strony. Przynajmniej raz w rok około wyborów z kurji piątej przypominamy sobie, że obywatelami jesteśmy i że nam przysługuje w całej rozciągłości prawo udania się z karją wyborczą do ratusza, przepychania się tam wśród tłumy „borbiaków“ agitacyjnych, niekiedy oberwania przy tej sposobności w imię swobód obywatelskich guza porządnego, co najpóźniejsze jednak, wystawianie się na pokusy sprzedajności, któremi nas na każdym kroku obrzuć nie omieszkaają agitatorzy wyborczy.

Same wesołe przypadłości, ani słowa...

Dni one właśnie nadeszły. Hannibal ante portas, inaczej mówiąc, wyborom spojrzeliśmy twarzą w twarz. Dzień jeszcze jeden, a będziemy już mogli spokojnie odechnąć. Przewalił się feralny trzynasty grudnia i rozstrzygnię się drukarsko-redaktorski dyalekt: Hudec czy Breiter, koncesjonowany premier socjalistów lwowskich, czy też bombonjergicerynowy „redaktor ze Lwowa“ alias bocian, utuczony żabami skandalowymi i skandalów, wywołanych z zablokowanej niwy galicyjskiej...

Niech im tam oby bogi sekundują, — ale trzeba im przyznać, iż „piątkowników“ lwowskich rozruszał w niebysławny sposób. Szalona agitacja, prowadzona przez obu od miesiąca na yankesowski fason i z prawdziwie amerykańskim rozmachem, przemieniła Lwów cały z przynależnościami podlwojskimi, w jedno wielkie morze rozbiurających fluktuów, po których na kruchych łodziach żeglują rozgorączkowni agitatorzy, lojąc na wędkę kielbas wyborczej otumanione i zgłodniałe płotki wyborcze. Wśród tych rozbiurających fluktuów wystrzela rozlega i szara wyspa obojętności, na której rozsiadli się reprezentanci owych „górných dziesięciu tysięcy“ Lwowa, mający całą „piątą kurję“ za jedno wielkie „baj-bardzo“ i ograniczający się wobec tych zapasów do niemej roli widzów i słuchaczy. Twierdzą nawet, że bawią się w ysmieniecie tem rozpozaniem przetrzonych wyborczych fok i „koni morskich“.

Ciekawy niezmiernie i uwagi godny jest antagonizm wyborczy, jaki cechuje Hudec i Breiterowców. Ten antagonizm wywołuje najpociesniejsze zajścia i epizody. Nie mówi się już o polemice, prowadzonej zapomocą afiszów wyborczych. Polemika ta w dniu dzisiejszym

przybierze kolosalnie komiczne formy. Najpociesniejsze i najbardziej zjadliwe epitety posypią się z obu stron jak z rogu obfitości. Powstanie z tego cała literatura.

Na bok jednak afisz... Ciekawsi są ci, którzy dźwigają tablice wyborcze na długich drągach. Chodzący z temi tablicami urastają obecnie naraz do znaczenia wielkich mężów politycznych, poświęcających się dla idei. Gdy się takich dwóch aurugów drągonośnych gdzieś razem zetknie, powstaje walka, której rozjemcą jest dwojero policjant a nierazko stacja ratunkowa.

Należy wreszcie do strategii wyborczej tropić głównych agitatorów wyborczych z przeciwniej partji. Biada też takiemu, któryby odważył się bez znacniejszego sztabu „mocnych“ zapuścić się na terytorjum nieprzyjacielskie. Więc też zachowuje się obustronnie środki ostrożności jak najdalej idące. Breiterowscy urządzają stale w restauracye Laskowskiej przy ul. Kopernika, Hudec i Breiterowscy odezwy i manifesty wychodzą głównie z redakcyi „Ciegów“ lub też przygodnie z restauracyi „pod Sroka“ przy ul. Sykstuskiej lub też z „pod Lustra“ przy ulicy Kopernika.

Dziś całe tłó wyborcze przenosi się na rynek przed ratusz i do knajp gęsto wokoło rynku rozsiadanych. Zajrzyjmy i tam. Emwin.

„Zagłoba swatem“.

Nowy jednoaktowy utwór sceniczny Sienkiewicza p. t. „Zagłoba swatem“, który odegrany zostanie w bieżącym miesiącu na naszej scenie, ma treść następującą:

Rzecz dzieje się na kresach w domu imię pana Oliwiusa, ekspalestranta, ojca nadobnej Zofji i posiadacza dwóch rezydentek, krewnych dalekich: imię panien (siejących rutkę) Marjanny i Weroniki. Do Zofji smali cholewki p. Jan Zaremba, towarzysz lekkiego znaku, a p. Onufrego Zagłoby, kommittion i przyjaciel.

Lecz p. Oliwius córki za Zarembe wydać nie chce, a w końcu, powołując się na dawne związki, zniwala go do zaślubienia albo panny Weroniki, albo panny Marjanny, już w tym kierunku żadnej presji nań nie wywierając. Kręci się biedny Zaremba jak piskorz i aby na czasie zyskać, a Zagłobę na odsiecz w sercowej potrzebie wezwac, oświadcza leciwmy dziwiom: Jako z tą się odnie, która jest mniejszego tchu, ponieważ żołnierzem będąc, myśli wszędzie za sobą żonę nosić! A bez tchu dobregoby nie nadążyła.

Rozpoczyna się tedy turniej, polegający na powtórzeniu jednym tem możliwie największej ilości wierszy: „Jedna wrona bez ogona“!

Gdy się rozgrywają one zapasy... dom otacza horda Tatarów z groźnym Łykaj-bejem na czele. Łykaj-bej poznaje w p. Zrembie dawnego towarzysza, z którym wiodę lań na szable. Rozkłada się więc i z wielkiej uciechy darowuje mu brankę Zosie, sam poprzestając na panach Marjannie i Weronice, jako na „staczejniejszych i bardziej lalom ponikarowania odpowiedzialnych. Łykaj-bej zapowiada, jako do haremu pójdą, lecz panny nie zdają się przeżać swoim losom... Oczywiście sprawa się kończy wesoło... bo zareczykami.

Utwór ten, mimo swej prostej budowy, tryśka humorem i skrzy czystością i pięknością języka.

Ruch wyborczy.

Rzeszów 12 grudnia. W sobotę ubiegłą stawał tutaj przed wyborcami pomiędzy innymi znany wasz obrońca w sprawach karnych, adwokat dr. Grek ze Lwowa, który postanowił kandydować z kurji miejskiej Rzeszów-Jarosław. Sala zgromadzenia była po brzezi zapelniona, gdyż oprócz szan. kandydata ze Lwowa, stawali również prof. A. Sokołowski z Krakowa i prof. Rychlik, dotychczasowy poseł do rady państwa z Jarosławia. W świetnej dwugodzinnej mowie, przerywanej często hucznymi oklaskami, oświadczył się dr. Grek za bezwarunkową solidarność Kola polskiego, a za zmianę statutów tego Kola, tylko w kierunku większej swobody pod względem wnoszenia interpelacyi w izbie. Kandydat uważając Kolo za jedyną polską reprezentacyę we Wiedniu, uznaje bezwzględnie w nim solidarność za kardynalny warunek znaczenia i powagi tej reprezentacyi naszej wobec Niemców. W programie politycznym dra Greka miści się w pierwszym rzędzie óżność do wzmożenia konstytucjonalizmu w Austrii, a to przez wprowadzenie prawidłowego postępowania administracyjnego, przez utrwalenie praworządnej administracyi, ewentualnie przez połączenie autonomji z egzekutywą. Po względem ekonomicznym oświadczył się kandydat za jak najszybszym a racjonalnem uprzedemystwieniem kraju naszego, notabene przy pomocy bardzo znacznych subwencyi ze strony państwa, które we własnym interesie powinno roz rozpocząć rekompensate krzywd ciężkich, przez całe stulecie systematycznie Galicji wyrządzanych. Tak samo uznaje dr. G. za pierwszorzędną postulat ekonomiczny, izby całe ustawodawstwo przemysłowe zostało przez radę państwa sejmom przekazane. Wywody dra Greka, wygłoszone z właściwą mu werwą oratorską, sprawily na słuchaczach głębokie i bardzo dodatnie wrażenie.

Stryj 11 grudnia. Dr. Gustaw Roszkowski, stawał tu dziś w sali ratuszowej przed wyborcami. Po świetnej mowie kandydata, na wniosek p. rejeanta Matkowskiego, uchwalono mu jednomyślnie wśród oklasków wotum zaufania i postanowiono głosować na niego w kurji III.

Gródek 12 grudnia. W uznaniu parlamentarne działalności i zasług położonych około dobra tutejszego miasta przez dotychczasowego posła do rady państwa dra Henryka Kolischera, postanowił gródecki komitet przedwyborczy miejski na posiedzeniu odbytem jednogłośnie uchwalać zalecić wyborcom i popierać na posła do rady państwa z kurji miast Przemysłu, Gródek, li tylko dra Henryka Kolischera bez względu na okoliczność, czy jakkolwiek inny kandydat by się zgłosił. — Przewidywano komitet przedwyborczy miejski w Gródku.

Gródek 12 grudnia. Komitet tutejszy niezależnie od innych komitetów, uchwalił jednogłośnie popierać w 3 kurji kandydaturę rady

Królikowskiego przeciwko Kolischerowi. — Komitet chrześcijan.

Stanisławów 12 grudnia. P. Siebauer, inspektor kolejowy, którego grono obywateli starało się skłonić, aby kandydował z kurji 3ciej z m. Stanisławowa przeciw p. Stwierni, oświadczył na publicznem zebraniu, iż o mandat poselski wcale się nie ubiega.

Tarnopol 12 grudnia. Wobec kilkuset wyborców z miast Tarnopol-Brzeżan, stanął tutaj były nasz poseł do rady państwa dr. Cwikliński i złożył w przepiełkowny mowie sprawozdanie, gorąco przez słuchaczy oklaskiwane. Po wysłuchaniu jego przemówienia, wyrażono jednomyślnie głosowanie na niego przy zbliżających się wyborach.

Z ostatniej chwili.

O następcy ks. Imeretyńskiego na jeneral-gubernatorstwo warszawskie ze strony urzędowej nie ma wprawdzie żadnych wiadomości, ale w sferach, zbliżonych do rządu, krąży pogłoski niepokojące. Dziennik Pozn. donosi, że istnieje prąd, który pragnie na ten urząd wyfortynować hr. Bobrykowa, wielkorządcę Finlandji, lub też hr. Ignatjewą, znanego „Słowianina“. Byłoby to znak, że reakcja podnosi głowę w Królestwie.

Geselliger donosi, że pruska komisja kolonizacyjna nabyła od p. Sulezkiego dobra Górki Zagajne w powiecie zubińskiego, obszaru 3000 za cenę 725.000 marek. Pisma poznańskie bądź milczą jeszcze, bądź też nie dają wiary tej bolesnej wiadomości.

Sprawa ks. Krzesińskiego, znanego bohatera z wyborów babimiojsko-międzyrzeckich, nie jest jeszcze skończoną. Pos. Neu. Nachrichten donoszą, że ks. Krzesiński udał się do Rzymu z zażaleniem (?) na ks. arcyb. Stablewskiego.

Izba sądowa.

Kraków 12 grudnia.

(Echo katastrofy budowlanej.) W sprawie o zawaleniu oficyny przy ulicy Bogatej zapadł wczoraj wieczorem następujący wyrok:

Obwiniony Karol Kn a u s, został uwolniony od zarzuczonego mu aktem oskarżenia czynu, albowiem trybunał przyjął, że mógł on nie wiedzieć, o powierzonym mu nadzorze nad budową zawałonej oficyny, oraz, że zawałenie to nie stoi w przyczynowym związku z jego urzędowym obowiązkiem i mogło się zdarzyć, mimo nadzoru z jego strony.

Drugi obwiniony, budowniczy Jan Hercog, został uznany winnym zarzuczonego mu aktem oskarżenia czynu i skazany na jeden miesiąc aresztu, zamienionego na grzywnę 300 koron.

Trzeci obwiniony, przedsiębiorca budowlany, Tomasz Kohlman, uznany również winnym tego samego czynu, skazany na miesiąc aresztu bez zamiany na grzywnę.

Wreszcie czwarty obwiniony podmaistrzy murarski Józef Nemczak, uznany został również winnym i skazany na 14 dni aresztu bez zamiany na grzywnę.

Wszystcy skazani zastępczli sobie trzy dni czasu do namysłu co do przyjęcia wyroku. Również skazał ich trybunał solidarnie na wyhańdrożenie poszkodowanych robotników.

Gospodarstwo, przemysł i handel.

Bank rolniczy we Lwowie. Lwów 12 grudnia. (Dziś notujemy za 100 kl. loco Lwów. Waluta koronowa.) Pszenica gotowa 14 80 do 15 —, pszenica na termin 14 20 do 14 60; żyto gotowe 12 50 do 12 60, żyto na termin 12 40 do 12 60; owies obroczy 12 — do 12 60, owies na termin 11 50 do 12 —; jęczmień pastewny 10 — do 11 —, jęczmień brow. 12 50 do 13 50; rzepak 28 50 do 27 —; lnianka 21 — do 22 —; groch pastewny 12 — do 13 —, groch do gotowania 14 50 do 24 —, wyka 11 — do 12 —; bobk 11 60 do 12 40, hreczka 14 40 do 15 —; kukurydza nowa 11 50 do 12 —, kukurydza stara — do —; chmiel za 56 kilo — do —; koniacyna czerwona 110 — do 136 —, koniacyna biała 70 — do 136 —, koniacyna szwedzka 80 — do 140 —; tymotka 38 — do 50 —.

Spirytus loco za 50 litr. gotowy 17 50 do 17 75; paritas Tarnopol na termin 16 2

Berlin 12 grudnia. Waldersee donosi z Pekinu, że general Chaffee listownie wyraził ubolewanie z powodu listu swego, w którym była mowa o instrumentach astronomicznych w pekińskim obserwatorium. W ten sposób zatarg jest załatwiony.

Waszyngton 12 grudnia. Postąpienie generała Chaffee, który zakazał dalszych rabunków w Pekinie i w liście do hr. Waldersee zaprotęstował przeciw zabraniu instrumentów astronomicznych, spotkało się u tutejszych władz z uznaniem. Jeden z wyższych urzędników zapewnia, że prezydent Mac Kinley w ogóle zgadza się z notą Chaffeego do Waldersee.

Pekin 12 grudnia. Od wybuchu powstania bokserów wczoraj przybył tu pierwszy pociąg kolejowy z Tientsinu.

Petersburg 12 grudnia. *Petersb. Wied.* ogłaszają następujący telegram z Władywostoka pod datą 9 b. m.: Piszam nam z Tientsinu, że sytuacja polityczna jest nadzwyczaj zagadkowa i niezadowalniająca. Kraj zdobyty przez zwycięstwa wojsk rosyjskich chciał pokoju i prosił o pokój. Większość jednak połączonych mocarstw. Lihunczangowi we wszelki możliwy sposób przeszkodziła rozpoczęcie rokowania pokojowe. Hr. Waldersee wjechał do Pekinu jako tryumfator i zachowuje się w sposób pretensjonalny. Teraz znowu żołnierze niemieccy stąpają po kościach żołnierzy rosyjskich. Naród chiński czuje się wogóle ostatnimi zająściami dotknięty. Niezadowolony przybiera coraz większe rozmiary; do tego przyłączyły się jeszcze nieurodzaj, zniszczenie kraju przez wojska, bardzo ostrą zimą i brak żywności.

To wszystko może wywołać nowe rozruchy, które ten różni się będą od obłężenia Pekinu, że będą znacznie straszniejsze i niebezpieczniejsze. Podczas gdy polityka niemiecka chce tylko zemsty i zniszczenia, to inne mocarstwa, zaangażowane tylko w małym stopniu w Chinach, jak Austria i Włochy, żądają również procentów szajlokowych. Wogóle panuje tu wielkie przynębnienie i rozgorzyczenie. Grudzień i styczeń mogą przynieść mocarstwom sprzymierzonym bardzo przykre niespodzianki. W Szangaju grozi codziennie rozruchy. Wierokrólowie w Jiangtse nie wypłacają urzędników ani żołnierzy; także w innych prowincjach nie lepiej. Chodzą głuche wieści, że Chińczycy chcą Nowy Rok obchodzić wielką rzezią cudzoziemców.

Waszyngton 12 grudnia. Sekretarz ministerstwa wojny otrzymał sprawozdanie od Chaffeego, z opisem zajścia między nim a hr. Waldersee. Według opinii tutejszych kół wojskowych, należy wprowadzić użnać, że Chaffee miał prawo wyrazić ubolewanie z powodu popełnionych w Pekinie rabunków, jednak ton w jego liście do Waldersee był niewłaściwy. Zwracając uwagę na to, że Chaffee wcale nie miał prawa robić jakichkolwiek przedstawień Waldersee, bo wojska amerykańskie — jak wiadomo — zostały z Pekinu wycofane, a tylko tyle ich pozostało ile potrzeba dla straży poselstwa; a zatem wojska amerykańskie nie pozostaje pod dowództwem Waldersee, lecz jest tylko częścią personalną amerykańskiego poselstwa.

Nowy Jork 12 grudnia. Biuro Reutersa donosi z Pekinu 10 grudnia: Na dzisiejszym zgromadzeniu posłów zajmowano się kwestją, czy Lihunczang i ks. Czinga należy uważać za pełnomocników Chin, upoważnionych do prowadzenia rokowań pokojowych. Kilku posłów oświadczyli, że otrzymali instrukcje, aby ich za zastępców Chin uważać i z nimi rokowania rozpocząć, inni posłowie między nimi niemiecki zawiadomili, że nie otrzymali odpowiednich instrukcji. Uchwalono rozpocząć rokowania, skoro tylko posel angielski otrzyma od owego rządu pozwolenie na przystąpienie do znanej formy posłów, zawierającej warunki dla Chin.

Hr. W. Idersee wyadźniał gener. Gaselec 68,000 dolarów, jako udział Anglii w ekspedycji do Paoatingu. Gaselec wręczył powyższą kwotę posłowi angielskiemu na wsparcie dla Chińczyków, którzy w porze zimowej cierpią dotkliwą nędzę.

Lihunczang na wizycie u generała Chaffee oświadczył, że pełnomocnictwo, jakie otrzymał od rządu chińskiego, jest zupełnie wiarygodne, choć nadeszło w drodze telegraficznej.

Wojna.

(Telegram „Dziennika polskiego”).

Kapsztad 12 grudnia. Nieprzyjacieli zatłokowali dnia 8 bm. koło Barberton mały oddział konnych strzelców. 3 żołnierzy angielskich padło, 5 jest rannych a 13 zaginionych.

Choroba cara.

(Telegram „Dziennika polskiego”).

Liwadia 12 grudnia. Wydany wczoraj biuletyn stwierdza, że car przepełdził ubiegłą dobę dobrze, rekonwalescencja postępuje prawidłowo, apetyt bardzo dobry, siły stale przybywają, temperatura i puls są normalne.

DEPESZE

telegraficzne i telefoniczne

Mowa dra Kaizla.

Praga 12 grudnia. Na zgromadzeniu stowarzyszeń politycznych okręgu miejskiego w Karlinie, przemawiał jako kandydat dr. Kaizl i wygłosił wielką mowę polityczną. Podniósł, iż jak obstrukcja niemiecka w parlamencie była odpowiedzią Niemców na zaprowadzenie rozporządzeń językowych, tak samo obstrukcja czeska była odpowiedzią na zniesienie tych rozporządzeń. Czesi wiedzieli, że przez obstrukcję nie tylko nie uzyskają, że zniesione rozporządzenia językowe nie zostaną na nowo zaprowadzone, ale chcieli okazać, że jak Niemcy, tak i oni posiadają równą siłę i potrafią zatamować cały parlamentarny aparat. Dalej zaznacza mowca, iż z wewnętrznych zamieszek w Austrii korzystał tylko Węgry i przypoینina, iż kiedy miało nastąpić zniesienie rozporządzeń językowych, z niemieckiej strony mówiono do Czechów: zgódźcie się na zniesienie tych rozporządzeń, weźcie ten bełkę z naszej strony, a potem już się zgodzicie. Znalazł się wreszcie rząd, który zniósł te rozporządzenia, a z niemieckiej strony nie tylko nie nastąpiła gotowość do zgody, ale pospaly się stamtąd formalne wyprawy zdobyczne. Dzisiaj żądają oni uznania języka niemieckiego za

język państwowy, rozdziła Czech. wyłączenia Galicji, inartykułowaniem ustawowego sojuszu z państwem niemieckim; słowem, pragną wiele rzeczy, dających do nadania monarchji na zwężalrz niemieckiego charakteru.

Dadej powiada mowca, że zawsze zwalczał byłyby radykalizm narodowy, ale przynajmniej, że Niemcy sami podniecają ten radykalizm wśród Czechów i z usilnością, godniejszą lepszej sprawy, pracują nad jego wzrostem. Jeśli Niemcy nie zejną z dotychczasowego swego stanowiska, to zgoda między nimi a Czechami nie przyjdzie nigdy do skutku.

Najwięcej zawinił tu rząd, który swem postępowaniem utwierdza Niemców w ich uporze i ciągle nowymi rozporządzeniami dodaje nowych szpilek drażniących Czechów. Można by sądzić nawet, że rząd nie życzy sobie zaprzestania obstrukcji.

Wypadki, które w ostatnich czasach rozegrały się w państwie, dowiodły, że nie można w Austrii rządzić przeciw Niemcom, ale również dostarczyły także dowodu, że nie można w niej rządzić i przeciw Czechom.

W dalszym ciągu krytykował mowca politykę zewnętrzną. Trójprzymierze wszyscy przyjęli jako gwarancję pokoju w Europie. Dziś Niemcy austriacy stosunek Austrii do cesarstwa niemieckiego wyszukują w celach germanizacyjnych. Zabawa bardzo niebezpieczna, bo jeżeli z jednej strony zwracać się będą oczy na Berlin, to z drugiej zwrócicie się mogą na Petersburg, a z trzeciej na Rzym. Zawiadawca polityki zewnętrznej w Austrii niech się ma na baczności, aby polityka zewnętrzna nie wpływała na politykę narodowościową wewnętrzną.

Niemcom nie chodził wcale o rozporządzenia językowe i nigdy im o nie nie szło, skorzystali tylko z zamieszek, aby uzyskać dla siebie daleko idące przywileje.

Mowca ostrzega Niemców przed taką polityką i powiada, że Czesi trwale nie dadzą się izolować. Wytrzymali już dużo, wytrzymają i dalsze zizolowanie, ale zawsze oświadczać, iż gotowi są do zgody, ale do zgody nie krzywdzącej ich i opartej na równouprawnieniu.

Mowcę nagrodzono hecymnymi oklaskami, uchwalono mu wotum ufności i jednogłośnie postawiono jego kandydaturę.

Z sejmu węgierskiego.

Budapeszt 12 grudnia. Sejm węgierski obradował wczoraj nad przedłożeniem, dotyczącym wznowienia prowizorycznej umowy finansowej z Chorwacją na rok.

Dep. Kossuth wystąpił przeciw projektowi rządowemu i zarzucił Szellowi, że przedkłada same tylko prowizoria. Po mowie ministra skarbu Lukácsa, prowizorium przyjęto zarówno w dyskusji ogólnej, jak i szczegółowej.

Budapeszt 12 grudnia. Sejm węgierski po przyjęciu prowizorium kroackiego w trzecim czytaniu, obradował nad referatem komisji prawnej, dotyczącym wytoczenia procesu socjalistycznemu organowi *Netzawa*, a to z powodu zamieszczonego w tem piśmie artykułu, obrażającego sejm węgierski. Referent polecił przyjęcie wniosku udzielającego upoważnienia do wytoczenia tego procesu. W inkryminowanych artykułach postawiono twierdzenie, że komisja *incompatibilitatis* w kilkunastu wypadkach wydała wyrok uwalniający i postępowała w sposób kłamliwy i korupcyjny. Referent zacytował jeszcze inne ustępy artykułu, zawierające twierdzenie, że posłowie prowadzili mandatai swymi rozmaite szacherki. Rozprawa trwa dalej.

Sejm dalmacki.

Zadar 12 grudnia. Onegdajsze posiedzenie sejmu zdekompłutowali członkowie chorwackiej partji prawa, nie jawiąc się wcale na obradach. Na posiedzeniu wczorajszym w imieniu tej partji poseł dr. Trundicz przedłożył wniosek nagły, aby sejm zaprotęstował przeciw umowie, zawartej między rządami austriackim a węgierskim w sprawie kolei bosińskich i aby zażądał zasystowania rozpraw sejmowych. Poseł Biankini z tego samego stronnictwa protestuje przeciw nierozpisaniu dwóch uzupełniających wyborów do sejmu i interpeluje o to prezenta kraju.

Przewodniczący dr. Iyevic oświadcza, że wniosek nagły Trundicza sprzeciwia się ustawom, on przeto nie podda go pod obrady. Trundicz wnosi z tego powodu protest, poczem partja chorwacka znowu opuściła salę i posiedzenie dla braku kompletu musiano zamknąć.

Z wiedeńskiej rady miejskiej.

Wiedeń 12 grudnia. Na wczorajszym posiedzeniu rady miejskiej załatwiono preliminarz główny na r. 1901 we wszystkich szczegółach. Postępowy na wstępie oświadczyli, że nie wezmą udziału w obradach.

Z parlamentu angielskiego.

Londyn 12 grudnia. W izbie niższej przedłożył minister wojny Brodrick dodatkowy kredyt wojskowy w sumie 16 milionów funtów sterl. i oświadczył przytem, że nadzieje, jakie rząd żywił przy ustanowieniu ostatniego budżetu, nie spełniły się. Do marca roku przyszłego, będą jeszcze potrzebne znaczne wydatki. W Afryce południowej wojna podjazdowa potrwa jeszcze czas jakiś, ale bez pomocy z zagranicy Boerzy żadnego sukcesu odnieść nie mogą. Jednakowo rząd nie może zreze się służby ochotników, będących obecnie w południowej Afryce. Harcourt zganiał, że rząd tak mało przewiduje wypadki.

Londyn 12 grudnia. Izba niższa przyjęła po dłuższej dyskusji dodatkowy kredyt na wojsko 284 głosami przeciw 8.

Kanceler skarbu Hicks-beach prosił o przyjęcie rezolucji, upoważniającej go do zaciągnięcia pożyczki w wysokości 11 milionów funtów sterlingów na pokrycie wspomnianego wyżej dodatkowego kredytu (wynoszącego 16 milionów). Rezolucję żądaną izba uchwaliła.

Z parlamentu niemieckiego.

Berlin 12 grudnia. Na wczorajszym posiedzeniu parlamentu poseł Bebel oświadczył, że w ogóle zgadza się na wywody onegdajszego Buelowa o polityce Niemiec w sprawie transwaalskiej. Many wszelkie powody — nadmieniam mowca — nie pozbawiać się przyjaźni Anglii i zachować sobie swobodę akcji, mimo, iż należy przyznać, że Anglia prowadzi tę wojnę

w sposób barbarzyński i potępienia godny. Bebel potępił w dalszym ciągu, że Krüger nie został przyjęty przez cesarza niemieckiego, skoro go przyjął prezydent Francji Loubet. Następnie odczytał mowca znana afetę 12.000 marek i zapytuje Posadowskyego, co właściwie zarządził, aby tego rodzaju nadużycia się nie powtarzały. W końcu zarzeka Bebel, że zarząd marynarki przyjął od stowarzyszenia fłotowego 100.000 marek i twierdzi, że cesarz nie ma prawa, takich pieniędzy przyjmować.

Z kolei sekretarz stanu Posadowski w dłuższym przemówieniu odpiiera zarzuty Bebla w sprawie 12.000 marek i raz jeszcze oświadcza, że nie zgadza się z tem postępowaniem, o którym wcale zresztą nie wiedział.

Berlin 12 grudnia. Odpowiadając Bellowi oświadczył sekretarz stanu Posadowski, że sprawa owych 12.000 marek była w związku z przedłożeniem o ochronie robotników, chcących pracować. Można spierać się o to, czy ów krok był pod względem politycznym właściwy, ale wysnuwane zeń konsekwencje są bezpodstawne; w szczególności nieprawdą jest, jakoby ministerjum spraw wewnętrznych było od szeregu lat w zawisłości od centralnego związku przemysłowców niemieckich.

Kardorff upragnie przyczynę upadku przemysłu niemieckiego nie w sprawie chińskiej, lecz w obłężym wzroście przemysłu w Ameryce północnej.

Richter i Liebermann zgadzają się z polityką kancelarza w sprawie transwaalskiej. Liebermann oznacza przytem, że szczęśliwie zerwano z hasłem „Los von England”.

Dalsze obrady odroczone do dnia dzisiejszego.

Z parlamentu francuskiego.

Paryż 12 grudnia. Izba deputowanych na wczorajszym posiedzeniu przedpołudniowym obradowała nad budżetem ministerstwa sprawiedliwości.

Dep. Chabert wystąpił przeciw staremu zwyczajowi odprawiania mszy dla wzwania Ducha św. zawsze wtedy, gdy sądy po ferjach na nową zbierają się sesje.

Mowca postawił wniosek, żądający zniesienia tego zwyczaju. Minister sprawiedliwości, Monis, w odpowiedzi zauważył, że wydatki na tę mszę nie są przewidziane w budżecie, zresztą ceremonja ta nie jest obowiązkową. Wniosek Chaberta 254 przeciw 252 głosem został przyjęty, poczem posiedzenie zamknięto.

Z parlamentu włoskiego.

Rzym 12 grudnia. Parlament odrzucił 196 głosami przeciw 37 wniosek deputowanego Bovis, o odwołanie wojsk włoskich z Chin.

Z parlamentu holenderskiego.

Haga 12 grudnia. W odpowiedzi na interpelację w sprawie konsula holenderskiego w Portugalji, Konrada Polt, oświadczył minister spraw zagranicznych Beaufort, że rząd dowiedział się, iż Portugalia zamierza odebrać Poltowi *exequatur*, którego mu już udzielono. Holandia pragnie zbadać sprawę w czasie trwania urlopu Polta. Tymczasem jednak Portugalia obstawiała przy tem, by odebrać Poltowi *exequatur*; mowca nie wie, czy to stało się z powodu ponownej jakiejś skargi na Polta, czy też wskutek nieporozumienia. Posła holenderskiego w Lizbonie powołano do Hagi celem zdania sprawy. Polt podobno przybędzie za miesiąc.

Interpelant de Eylannd oświadczył, iż spodziewa się, że uda się sprawę załagodzić.

Krüger w Europie.

Haga 12 grudnia. Krüger opuszcza w tych dniach Hagę i zamieszka w jednej z will, którą mu ofiarował pewien bankier amsterdamski.

Królowa zachowuje się wobec niego z wielką rezerwą i zdaje się, że Krüger stracił już wszelką nadzieję jakiegokolwiek interwencji na rzecz Transwaalu.

Haga 12 grudnia. Krüger i Leyds rozmówili się z ministrem spraw zagranicznych i z prezesem gabinetu. Obaj ministrowie oświadczyli, że Holandia musi zachować bierną rolę w sprawie sądu rozejmowego i pozostać inicjatywę mocarstwom.

Policia zabroniła serenady, jaką mieli urządzić studenci na cześć Krügera, a to celem uniknięcia zaburzeń.

Haga 12 grudnia. Biuro Reutersa donosi: Tutejsze poselstwo południowo-afrykańskich republik upoważnione jest do formalnego oświadczenia, że pozbawioną podstawy jest wiadomość kilku dzienników, jakoby car zawiadomił telegraficznie Krügera, że go nie przyjmie.

Rada robotnicza.

Wiedeń 12 grudnia. Na wczorajszym posiedzeniu rady robotniczej oznajmił minister Call, że między komisją górniczą, wybraną z łona tej rady, a centralnym związkiem właścicieli kopalni, przyszedł do skutku kompromis w sprawie zamierzonych dochodzeń w rewirze karwińsko-ostrowskim. Przewodniczący komisji górniczej wniósł rezolucję, odpiierającą z naciskiem żądzy, jakie czynił komisji związek centralny i wyrażającą zadowolenie z powodu energicznego zachowania się ministra Calla w tej sprawie. Kilku mowców oświadczyło się przeciw tej rezolucji, gdyż mogłaby ona dać powód do nowych zatargów ze związkiem centralnym. Ostatecznie przyjęto rezolucję 21 głosami przeciw 4. Wbrew propozycji kompromisowej orzekła rada robotnicza, że podstawę do dochodzeń w rewirze ostrawsko-karwińskim ma tworzyć nie okres półroczny, lecz caloroczny.

Przyłączenie Krety do Grecji.

Londyn 12 grudnia. Do *Timesu* donoszą że Stambulu, iż potwierdza się wiadomość, że ks. Jerzy starał się u mocarstw o przyłączenie Krety do Grecji.

Był on w Paryżu, Liwadji i w Rzymie. Zdaje się, że do Berlina i do Wiednia nie pojechał, otrzymawszy wiadomość, że gabinety austriacko-węgierski i niemiecki nie mają ochoty zgodzić się na jakiegokolwiek zmiany *status quo*.

Licea żeńskie.

Wiedeń 12 grud. W *Abendp.* donosi, że minister oświaty wydał prowizoryczny statut z normalnym planem nauk dla 6-klasowych liceów żeńskich, oraz przepisy egzaminacyjne dla kandydatek nauczycielskich przy takich liceach. Plan naukowy, który uwzględniła przedwzyszkciem szkoły niemieckie, jest tego rodzaju, że bez wszelkich trudności użyty być może w po-

dobnych zakładach z innymi językami wykładowymi. Jako przedmioty obowiązkowe uznano: religję, języki: wykładowy, dalej francuski i drugi nowoczesny, względnie język krajowy, geografję, historję, matematykę, historję naturalną, rysunki odręczne, geometrię i kaligrafję. Nadobowiązkowymi przedmiotami mają być: śpiew, gimnastyka, ręczne roboty kobiece, stenografja, a ewentualnie też gospodarstwo domowe. Plan nauk rozdzielony jest na przeciąg lat sześciu.

Anarchiści.

Genua 12 grudnia. W przeprowadzonym tu procesie przeciw anarchistom, zasądzony został naczelny redaktor pisma *Combatano*, Guisani, na trzy lata i pięć miesięcy więzienia, oraz na trzyletni dozór policyjny. Dwunastu współoskarżonych zasądzono na więzienie od czterech miesięcy do trzech lat. Trzech oskarżonych zostało uwolnionych.

Olbrzymi pożar.

Petersburg 12 grudnia. Z Moskwy donoszą, że spalił się tam największy magazyn kupiecki firmy Muir. Tysiąc ludzi, zajętych w tym magazynie, pozostało bez chleba. Szkoda wynosi przeszło 2 miliony rubli.

Katastrofa na morzu.

Hamburg 12 grudnia. Parowiec „Flandria”, który miał odpłynąć stąd do Chin, zderzył się w tutejszym porcie z parowcem „Sorrento” przybyłym z Palermo. Okręt „Sorrento” zatonał, jednakże udało się ocalić większość części jego ładunku. Okręt „Flandria” został znacznie nadwężony.

O obrazę majestatu.

Beograd 12 grudnia. Dzisiaj rozpoczął się proces o obrazę majestatu przeciw byłemu ministrowi Gencicowi.

Wiedeń 12 grudnia. Dzisiaj odbędzie się w Krainie wybór jednego posła do rady państwa z kurji powszechnej, a w Bukowinie wybór dwóch posłów z tej samej kurji.

Praga 12 grudnia. Wzmocniony komitet wykonawczy partji niemiecko-postępowej postanowił zgłosić dziś w sejmie czeskim dwie interpelacje, a to w sprawie regulacji plac nauczycieli i w sprawie subwencji dla teatru niemieckiego w Pradze.

Kapstadt 12 grudnia. Roberts odjechał do Anglii.

Ateńy 12 grudnia. Jak donosi dziennik *Asy*, Grecja przedsięwzięła kroki, aby na razie regularnie co dwa lata, a później stale co roku odbywał się w Atenach międzynarodowy kongres archeologiczny.

Wiedeń 12 grudnia. Dzisiaj odbyło się otwarcie sejmu dolno-austriackiego. Na porządku dziennym dzisiejszego posiedzenia jest między innymi wniosek w sprawie zwalczania tuberkulozy i kilka interpelacji.

Praga 12 grudnia. Posiedzenie sejmu rozpoczęło się dziś o godzinie 12 w południe. Po zagajeniu obrad i wzniesieniu okrzyku na cześć cesarza, przystąpiono do odczytania długiego szeregu wniosków i interpelacji, między którymi znajduje się także interpelacja młodoczechów w przedmiocie znanej deklaracji arcyksięcia Franciszka Ferdynanda.

Ostatnie wiadomości i rozmaitości.

Z uniwersytetu. P. Wiktor Szmolik, auskultant sądowy w Nowym Sączu, rodem z Krakowa, otrzymał na Uniwersytecie Jagiellońskim stopień doktora praw.

Z kolei kolejowej na szlaku Delatyn-Laneczny kolei lokalnej Kolomyja-Delatyn, podjęty został z dniem dzisiejszym na nowo. Pociągi miesięczne nr. 3.951, 3.952, 3.955 i 3.956 służą będą do utrzymania regularnego ruchu na przetrzeni Kolomyja-Delatyn.

Torczynowice pod Samborem. Aresztowano tu 26-letnią Marię Kowalczyk, która 24 listopada br. popielniła dzieciobójstwo. Przy tej sposobności wyszło na jaw, że jeszcze w r. 1899 dopuściła się takiej samej zbrodni.

Nowosiółki. Gospodarz Jakób Nahulak z Kosiłkowej, w przystępie szaleństwa, zabił swoją żonę, Wasylinę, brzytwa 4 bm. przed wieczorem. Dnia 4 bm. popołudniu poszli wszyscy domownicy na niezsparę i tu chwilę wybrał nieszczęśliwy do popelnienia swego czynu. Po dokonaniu zabójstwa uciekł z domu do Zaleszczyk i błąkał się po rynku. Posłańce gminy, wysłani nazajutrz z doniesieniem o zbrodni, spotkawszy się z nim, zapytał, co robi w mieście; nieszczęśliwy odpowiedział, że zarząną żonę i chce się zgłosić do starosty, ale nie wie, gdzie starosta mieszka — i rzeczywiście udał się z posłańcem do starostwa, skąd odesłano go do sądu. Komisja lekarska po dokonanej obdukcji konstataowała, że cięcie około szyi było strasne, bo na 18 cm. długie, na 7 cm. głębokie. Nieboszczka żyła z mężem 16 lat, zostawiła 5-ro dzieci, z których najstarsza córka liczy 15 lat, a najmłodsze dziecko liczy obecnie 8 dni.

Głos z kraty więźnia. Duże obszerne podwórze więzienne. Wychodzą na nie okna zakratowane więźni. W każdym oknie po kilka głów. Cała galerja twarzy kobiecych i męskich, na każdej wyraz ciekawości i przestachu zarazem. Za chwilę po pod te okna przesunie się orszak wiodący Bekierskiego pod szubienicę. Więźniowie wiedzą o tem dobrze i cisną się do zabrudzonych szyb więziennych, krztawionych grubymi sztabami. Więźniowie wiedzą, że w orszaku towarzyszących Bekierskiemu będą też d iennikarze. Jeden z nich postanowił skosztować tej okoliczności. Postanowił poskarzyć się, że mu źle. Więc też gdy orszak ukazał się pod jego oknem, wychylił się do połowy i jęknął: Panowie z gazet, a napiszcie tam, że nam tu ogromnie źle jest dają!.. Ten, co tak wyjeżdżał, był więźniem tylko, to prawda, ale przecie i on ma jakieś pretensje do... szacunku i do ówzdie. Coż było robić z biedakiem. Zastanowano.

Adresowanie pakietów do Hiszpanji. Według udzielonej międzynarodowemu biurru pocztowemu przez zarząd poczt hiszpańskich wiadomości, zachodzą bardzo często, szczególnie w większych miejscowościach Hiszpanji trudności w doręczaniu pakietów z powodu braku dokładnego adresu. Celem uniknięcia takich nieprawidłowości i zapobieżenia, o ile możności, zwłokom i szkodom, jakie skutkiem tego ponoszą interesowane strony, wzywa się c. k. urzędy do ścisłego przestrzegania, by w adresie tak pakietów, jak i odnosnych dokumentów przesyłkowych oznaczonym był dokładnie i wyczerpująco, zarówno odbiorca pakietu jak i miejsce jego zamieszkania.

Występy pierwszorzędnych sił artystycznych.

Początek o godzinie 8-mej wieczorem.

Biletów wczesniej do nocy w biurze dzienników p. Pleha, ul. Karola Ludwika 2.

Wiadomości giełdowe.

Wiedeń 12 grudnia.

(r.) Akcje kredytowe, stabsbahny i alpeiny objęły znow rolę dominującą na targu. Kupowano tu zwłaszcza na rachunek Berlina, co podniosło ich kurs dosyć znacznie. Specjalna haussa wytworzyła się także w akcjach dolno-austriackiego towarzystwa eskontowego. W ciągu dwóch dni podniosła się ona w kursie o 130 koron na 1.440 — wartość nominalna zaś akcji wynosi 500 zł. Powodem tej bardzo wielkiej zwyżki były efektywne zakupy tych akcji, przedsięwzięte przez kapitalistów, którzy uzyskać chcą głos na walnym zgromadzeniu tego banku, mającemu się odbyć w lutym, a tem samem także wpływ na jego zarząd. Opowiadano, że poza tem wszystkim kryje się firma Rotszylda i że dolno-austriackie Towarzystwo eskontowe wejść ma w skład grupy Rotszyldowskiej, a więc partycypować w jej zyskach. Koniec roku zaczyna wywoływać podrożeń gotówki i w eskonie prywatnym, zarówno tutaj jak w Berlinie. Oprócz bowiem regulowania rachunków rocznych potrzeba dużo gotówki na wypłatę kuponu styczniowego.

Wiedeń 12 grudnia. Zamknięcie giełdy godz. 2 m. 30. Akcje austr. Zaki. kredyt. 672.—, Akcje węg. Zaki. kred. 678.—, Akcje Anglobanku 270.—, Akcje Uniobanku 548.—, Akcje Laenderbanku 410.—, Akcje Bankieru 465.50, Akcje Bodencredit 845.—, Akcje gal. Banku hipotecznego 111.50, Akcje tramw. lit. a) 251.—, lit. b) 244.—, Akcje kol. Elbethal 471.—, Akcje kol. Północnej 61.80, Akcje kol. Czerniowieckiej —, Akcje Alpeiny 449.—, Akcje Rima Muranji 489.75, Akcje praskiego Tow. żel. 1685.—tow. —, Akcje fabryki broni 278.—, Akcje tureckie tytoniowe 294.50, Oblig. węg. ind. 91.35, Renta majowa 98.35, Austr. renta koron. 98.45, Węgierska renta koronowa 92.05, 56 l. listy Tow. kred. ziem. 91.60, 4 proc. listy Banku kraj. 92.—, 4 i pół proc. listy Banku kraj. 89.50, 4 i pół proc. listy Banku hipot. 98.50, 5 proc. listy Banku hipot. 109.50, 4 proc. Gal. oblig. propn. 95.85, 4 proc. Gal. poz. kraj. z roku 1898 92.35, 4 proc. pożyczka m. Lwowa 88.—, Losy tureckie 106.75. Marki 117.60, Ruble 254.50.

Przejechali do Lwowa.

dnia 12 grudnia 1900 r.

HOTEL IMPERIAL ul. Trzeciego Maja 1. 3, pierwszorzędny hotel, kawiarnia i restauracja. A. Jedrzejowicz z Starej wsi. Ks. S. Steciuk z Kamionki, Sulikowski z Krakowa. O. Swodzi ze Złoczowa. O. Herz z Wiednia. O. B'umen z Wiednia. S. Madejewski z Felszyny. M. Janieńska z Warszawy. Z. Wywiorski z Ukrainy. S. Hasiński z Smar. K. Sosnowski, W. Witoszauski z Pragi. T. Lenczyński z Budapesztu. F. Kuczalski z Budapesztu.

HOTEL EUROPEJSKI Hr. K. Rostworowski z Torzkiego. Hr. J. Jablonowski z Zagwoździa. Hr. J. Moszyński z Warszawy. Hr. Z. Zamoyski z Krakowa. S. Białoskórski ze Staj. W. Szymanski ze Schodnicy. R. Adamski z Bobrki. S. Bogusz ze Szczucina. E. Łasz ze Schodnicy. W. Długosz z Borysławia. K. Bromski z Fawczówki J. Bogdanowicz z Kossowa. W. Gruner z Wiednia. A. Slankiewicz z Wolicy. S. Rokiewicz z Starego Sambora. S. Werner z Wiednia. H. Burzyński z Bucza. W. Pieniążek z Lipnika. S. Kurkowski z Czortkowa.

Nadesłane.

